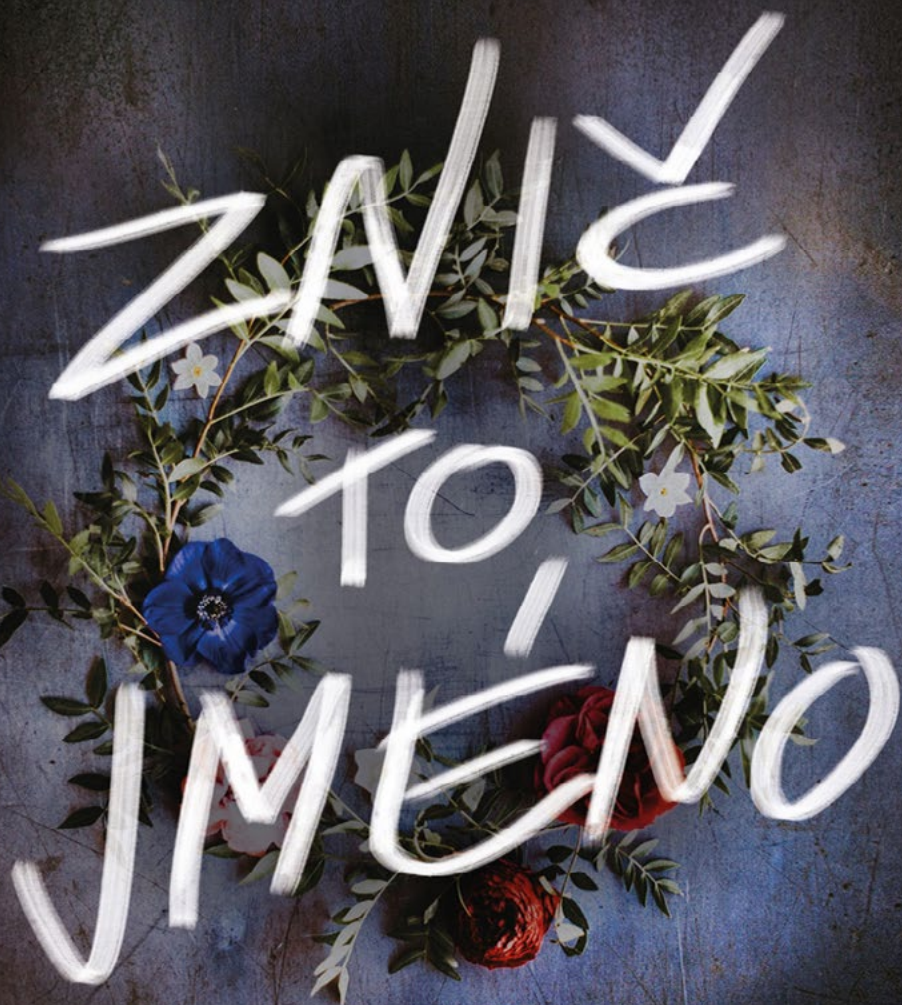

JANA JAŠOVÁ

ZAVIČ
TO,
JMENO

A wreath of flowers and greenery is centered on the page. It features a large blue flower on the left, a red rose on the right, and a red carnation at the bottom. The wreath is made of green leaves and small white flowers. The background is a dark, textured blue.

motto

Znič to jméno

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Jana Jašová
Znič to jméno – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ZNIČ TO JMÉNO
JANA JAŠOVÁ

PRAHA 2022

**CO JE TO MONTEK? RUKA NEBO NOHA?
TVÁ PAŽE, TVÁŘ, ANEBO JINÁ ČÁST,
CO K TOBĚ PATŘÍ? NE? TAK ZNIČ TO JMÉNO!
CO NA NĚM ZÁLEŽÍ?**

/ W. SHAKESPEARE

TĚSNĚ PŘED

RUSALKA

Noc, kdy zemřel táta a můj svět udělal přemet vzad, začala stejně nevinně jako všechny prázdninový noci předtím. Půl druhý ráno v srpnu se v Hamburku a obzvláště v Sankt Pauli moc neliší od půl druhý po obědě. Seděla jsem u otevřeného okna v kuchyni a na půl ucha poslouchala, jak se na balkoně pod námi turecky hádají sousedi. O pár pater níž na ulici se ještě popíjelo na zahrádce baru, někomu vyhrával mobil, po dlažbě občas zadrnčelo kolo nebo projelo auto. Snažila jsem se připomínkovat diplomovou práci *Předobrazy silných žen ve slovanském folklóru*, ke který jsem měla dělat oponenturu, ale dráždilo mě, jak mi Jonas přechází za zády.

„Nejdeš si už lehnout, Kláro?“

„Pracuju,“ zamumlala jsem. Parkety zavrzaly, jeho kolínská Hugo Boss zavoněla intenzivněji. Strnula jsem, i když jsem k tomu neměla důvod. Jiný důvod než tu zvláštní tíseň, která se mě vytrvale a nevysvětlitelně držela už od rána.

Jonas se mi zlehka opřel o ramena a zamžoural do mého laptopu na českou stránku o slovanský mytologii, kde jsem si chtěla něco ověřit.

„Co je ru-zal-ka?“

„Rusalka. *Die Nymphe*. Víla.“

„A mu-ra?“

„Můra. To jsou taky víly, ale zlý. Dusí lidi ve spaní.“

Jonas se nejistě zasmál. „Jako řecký Moiry?“

„Těm se v češtině spíš říká sudičky.“ Povzdychla jsem si a znovu se pokusila začíst do textu na monitoru. Po těch skoro dvaceti letech, kdy jsem mluvila, studovala, četla a psala převážně německy, bylo čím dál namáhavější přehodit výhybku na češtinu. *Pro nadpřirozené bytosti ženského pohlaví se používá nejčastěji výraz víla. Výraz pochází od slova „viliti“ – bláznit. Slovanské víly jsou rusalky, nymfy, bludičky, jezinky, žínky, divoženky... podle postavení ve folklóru jsou známy též víly se zvláštními rolami jako meluzíny, můry, sudičky, polednice...*

„Já vím!“ ozval se vítězoslavně Jonas. „Rusalka. To je Dvořák.“ Navzdory svým snahám naučit se česky to pořád vyslovoval „ru-zalka“ a „dvoržak“. Přešel na druhou stranu stolu a trochu falešně, nicméně česky, zapěl: „Beda, beda, ubocho ruzalko bleď!“

„Supr. V opeře by po tobě hned skočili.“ Hádku pod námi utichla, vystřídalo ji Haričino hysterický popotahování. Ali něco konejšivě mumlal.

„Pojď spát, je pozdě.“ Když jsem hned neodpověděla, Jonas natáhl ruku a zaklapl mi víko laptopu. „Ty moje rusalko bleď.“

/

Ve tři ráno už Jonas tichounce pochrupeval a já se s ním snažila synchronizovat dech v naději, že mě to uspí taky, když mi zabzučel mobil na nočním stolku a můj dementní otec mi oznámil: „Je tady a chce mě zabít, Elo. Jako tebe.“

Normálně mobil na noc vypínám, ale zapomněla jsem na to. Schválně jsem se sprchovala tak dlouho, abych měla jistotu, že Jonas už bude spát, že se ke mně nebude chtít přitulit. Sama jsem nechápala, proč mě v poslední době přešla chuť na milování. Ale nebylo to jen kvůli rutině, i když jsme spolu bydleli už skoro patnáct let. Spíš proto, že poslední měsíce sex skoro vždycky končil stejně. Nevyslovenou, a občas i vyslovenou otázkou: Proč se na policiče v koupelně objevilo další plato antikoncepčních pilulek, když už mi v březnu bylo třicet sedm? Na co pořád čekám?

A já na to neuměla odpovědět. Na první, možná i na druhý pohled pořád všechno šlapalo dokonale jako švýcarský hodinový strojek. Studentská láska na první pivo. Měli jsme stejný politický názory, fandili FC St. Pauli (což je v Hamburku taky politika), poslouchali stejnou muziku, vyráželi do Nepálu, na Srí Lanku, do pohoří Atlas. Ze skromného sdíleného bytu v Bambergu jsme se přestěhovali už jen ve dvou do Wilhelmsburgu a předloni se nám povedlo zdolat metu všech met: získali jsme městský byt s regulovaným nájemným v bohémské čtvrti Sankt Pauli, kousek od dvou stanic metra na Reeperbahnu. Kde můžeme žít šťastně, dokud neumřeme.

Jenže táta si vzal do hlavy, že já už jsem umřela.

Že mě někdo zabil.

Anebo spíš mou sestru Elu, protože si očividně myslel, že mluví s ní.

Netušila jsem, co ho to napadlo, a chudák táta s pokročilým Alzheimerem zase netušil, komu volá do záhrobí.

„Tati? Ela je v pořádku, nikdo ji nezabil.“ I když já někdy měla sto chutí. „A já jsem Klára.“

Jonas vedle mě se obrátil na druhý bok, vytáhl polštář zpod hlavy a přitiskl si ho na ucho.

„Tati?“ zašeptala jsem znova. „Nikdo tě nechce zabít. To se ti jen něco zdálo.“

Zvedla jsem se z postele a bosá se vydala do koupelny.

„Eli?“

„Já jsem Klára.“ Posadila jsem se na vanu a najednou mě zavalil drtivý pocit ztráty, podobný jako před třemi lety, kdy jsme se dozvěděli tátovu diagnózu. Chudák se teď nejspíš vzbudil, ještě dezorientovanější než obvykle, a bůhvíproč ho napadlo, že zavolá mé sestře. Mobil už dávno nepoužíval a Ela byla tak pohlcená svým instagramově dokonalým životem, že za ním skoro nejezdila, ale nic z toho mu zřejmě nevadilo.

„Chtěls volat Ele, tati?“ Nepřekvapilo mě, že táta vytočil omylem mě; spíš to, že vůbec ještě dokáže zacházet s telefonem. „To nevádí, já jí to vyřídím,“ pokračovala jsem konejšivě. „Děje se něco?“

„Eli, nezlob se na mě.“ Tátův hlas zněl překvapivě zřetelně. Když jsem za ním byla v Domově svaté Anny v Pardubicích asi před dvěma měsíci, skoro už nemluvil. Díval se do zdi, občas něco zamumlal, nechal si ode mě chvíli podržet kojeneckou lahev s vlažným čajem, protože z hrníčku už pít nedokázal.

„Já se nezlobím.“ Věděla jsem, že musím hrát s ním. Při návštěvách v domově mě oslovoval různě – střídavě mě pokládal za mou mámu, za svou matku, případně mě obšťastňoval dalšími ženskými jmény, která mi nic neříkala. „Jen mi pověz, co potřebuješ, jo?“

„Eli, nezlob se,“ opakoval. „Musel jsem to udělat.“

Zelená kachlíková podlaha mě studila do bosých nohou. V puse jsem měla pachut' jako při opici. „Cos musel udělat?“

„Zařídil jsem to, aby je nedostala. Moje peníze. Nechci jí je dát. Je zlá.“

Zadívala jsem se tupě před sebe do šera a snažila se nevnímat neúprosnou logiku toho plácání, jenže to nešlo: Pokud si táta myslí, že mluví s mou sestrou Elou, tak ta zlá osoba, který nechce odkázat svoje peníze... musím být já?

„To víš, že jo,“ vypravila jsem ze sebe. „Nedělej si s tím starosti, tati. Je už pozdě, měl bys spát.“

Po těch letech jsem už samozřejmě dávno věděla, co dělá alzheimer s jeho mozkiem. Ale proč, zeptala jsem se v duchu studené vlhké koupelny, proč si vzal do prdele do hlavy, že jsem zlá? Já, na rozdíl od Ely vždycky bůhvíproč jeho mazlíček? A možná ne bůhvíproč: já bývala „ta hezká“... Hubená, medově blond, s tátovými velkýma modrýma očima a jeho pršákem. Ela byla baculatá, nemluvná, vztek-lá. Jasně, je to povrchní a rodiče by se nad tohle měli povznést, ale měla jsem pocit, že tohle táta nikdy nedokázal, a nejspíš to taky byla jedna z příčin, proč jsem svou sestru už léta neviděla.

(Ne hlavní a ne jediná... ale *do toho* jsem se teď pouštět nechtěla.)

Ale... *tohle*?

„Eli, víš, že jsem ti to všechno odpustil?“ ozval se táta překvapivě zřetelně.

„Uhm. Chápu,“ vydolovala jsem ze sebe s námahou, s pocitem vesmírný nespravedlnosti. Drhne mi vztah, tikají mi biologický hodiny, který odmítám poslouchat, a teď mám ještě zjistit, že všechno je jinak? Že tatínkova holčička jsem nebyla já, i když to tak vypadalo – že měl radši Elu?

Možná jí táta všechno odpustil, ale já ne.

(Daniel.)

(V závorce vždycky Daniel.)

Jenže to náš otec ve svém alternativním vesmíru ve Svatý Anně nemohl tušit.

„Zkus už usnout, tati, jo?“

„Na to čeká, až usnu. Je v koupelně. Zabije mě. Proto je tady,“ oznámil mi věčným tónem.

„Tati,“ sykla jsem varovně.

„Nezlob se,“ zaškemral dětským tónem táta. „Chystám se za tebou, víš?“

„Tak jo,“ potvrdila jsem unaveně. „Už se těším.“

„Ty peníze, to zařídí Miládka. Na Miládku je spoleh.“

„Dobře.“ Kdo je Miládka? Na tohle už jsem neměla sílu. Škoda, že se mu nepodařilo vytočit Elino číslo, ta by si to třeba užila. Jako malá na mě vždycky žárlila. Poskakovala kolem nás, když jsme s tátou hráli šachy, snažila se mu lízt na klín, když se se mnou koukal na film, odstrkovala mě od něj, když jsme o Vánocích seděli u stromečku. Vlastně mi jí někdy bylo až líto, že musí o jeho pozornost tolik bojovat, když mně ji odjakživa věnoval automaticky. Nejspíš to bylo tím, že když se Ela narodila, tátovi bylo osmačtyřicet a na další dítě už neměl tolik sil.

„Už na to nemysli,“ doporučila jsem mu unaveně. „Jestli nemůžeš usnout, zazvoň na sestřičku, ať ti dá něco na spaní. Nad hlavou ti na hrazdičce visí takový tlačítko, vidíš ho?“

„Miluju tě, Elo.“

„Jo. Já tebe taky.“ Tohle už bylo spíš jak z amerického seriálu, tak přepjatě jsme se doma nikdy nevyjadřovali. Ale kdo ví, na co se táta v ústavu „pro seniory se sníženou soběstačností“ pořád kouká.

Kdykoli jsem za ním přijela, televize na stěně vždycky běžela.

„Těším se na tebe.“

„Já taky. Dobrou noc.“

Už jsem se chystala ukončit hovor, když se z mobilu ještě jednou ozval tátův roztřesený stařecký hlas.

„Nechal jsem tě dlouho čekat, vid'? Ale teď už zase budeme spolu.“

MELUZÍNA

Měla jsem ruce předpisově položený na volant v poloze tři čtvrtě na tři. Vždycky jsem řídila dokonale, už od autoškoly. Jedenáct let za volantem bez jediný nehody. Ale kdyby to třeba chtělo svádět k poznámce, že to budou geny dcery majitele autobazaru...

Tak k tomu můžu říct jen jedno: leda hovno.

Silnice byla většinou ponořená ve tmě, občas, když jsem projížděla nějakou vesnicí, sem tam dopadal na vozovku čtverec světla z oken podél cesty. Pozdní sledovači Netflixu? Brouzdači po sítích? Nebo prostě lidi, co nemůžou spát jako já... jako nemůžu spát... už skoro dvacet let...

Z reproduktorů v autě mi ze Spotify hrál Rihannin song *No One Ever Really Dies*.

Snažila jsem se sledovat bílou čáru krajnice, jak mi kdysi kladl na srdce táta, že mám dělat, až pojedu za tmy... a vymrkat si z očí slzy, co mi to tak ztěžovaly... jenže...

The truth will set you free

But first, it'll piss you off...

Poslepu jsem nahmatala víko schránky spolujezdce, otevřela ho a zašátrala uvnitř, až jsem dosáhla na žiletku.

RUSALKA

Vypnula jsem mobil úplně, aby to táta třeba nezkoušel znova (většinou okamžitě zapomínal, o čem jsme zrovna mluvili, takže naše rozhovory byly jako zaseknutá gramofonová deska). Vlezla jsem si do postele vedle Jonase, který už zase tvrdě spal, zachumlala se do deky, protože pootevřeným oknem dovnitř proudil chladný noční vzduch, a skoro hned jsem tvrdě usnula. Nic se mi nezdálo a spala jsem až do devíti. Když jsem si po vyčištění zubů znova zapnula telefon, přečetla jsem si zprávu, abych volala Domov svatě Anny. Tamní sociální pracovnice mi pak naučeně soucitným tónem sdělila, že tátovi v noci ve spánku selhalo srdce.

SUDIČKA

„Nezlob se, Miládko,“ vyhrkla nešťastně sestřička Lucka, se kterou jsem si za dva roky pravidelných návštěv dávno začala tykat. „Kdybych měla službu já, zavolala bych ti hned, ale...“

Tupě jsem zírala na svoje ruce spojené v klíně a snažila se to pochopit. Ne že by to byl až takový šok, a nejen proto, že v mém věku už člověka moc věcí nezaskočí. Věděla jsem, že je to blízko, a myslím, že nějak to věděl i on. Když jsem tady byla včera, když jsem seděla u jeho postele, hladila ho po ruce a plácala páté přes deváté jako vždycky, abych nějak zaplnila ticho po jeho tíživém

mlčení... upřel na mě oči, z nichž jako by se najednou zvedla mlha. A oslovil mě, ne všechny ty duchy minulosti. „Milado?“

Zaskočeně jsem zmlkla a zaostřila pohled na jeho propadlý bleďý obličej s popraskanými rty a špatně oholenou bradou. Ucítila jsem, jak se jeho prsty – s nehty, které jsem mu před chvílí opatrně ostříhala – svírají kolem mých.

„Dávej na sebe pozor,“ zachraptěl slabě. Zvedla jsem z nočního stolku lahev s pítkem, ale odstrčil ji od rtů. „Slib mi, že budeš opatrná! Nechci... aby se ti taky něco stalo.“

„Dám,“ přikývla jsem. Věděla jsem, jak to myslí, a jako vždycky mi z toho přeběhl mráz po zádech.

„Dobře.“ Zavřel oči. „Milu... děkuju ti.“ Jeho sevření se uvolnilo a víčka mu pomalu klesla.

„Nemáš zač.“ Viděla jsem, že už mě nevnímá, a opatrně jsem vstala. „Odpočiň si. Já zase brzo přijdu.“

A přišla jsem.

Dřív, než jsem si myslela, ale i tohle „brzo“ už bylo pozdě.

„Pan Erben už na tom byl hodně špatně,“ Lucka se opatrně otočila ke dveřím sesterny, aby se ujistila, že jsou zavřené, „ale stejně...“

„Stejně co?“ pobídla jsem ji, jako jsem to kdysi dělávala ve škole. Moje mladá přítelkyně si poposedla a zamnula si nos, jako by ji už mrzelo, že o tom začínala.

„Stejně mě to překvapilo, že tak najednou... když jsem večer odcházela, byl v pořádku a...“

Kousla jsem se do jazyka, abych ji zase nepopoháněla, a čekala jsem, co z ní vypadne dál.

„A když jsem přišla na směnu, Monika říkala, že když ho našla, měl u pusy modřiny.“

„Modřiny,“ opakovala jsem tupě. „Co to znamená?“

„Monice...“ Lucka se natáhla po hrníčku s čajem a nervózně provlékla dva prsty ouškem. „Moniku napadlo, že to vypadá, jako by ho někdo dusil polštářem.“ Prudce vydechla a podívala se na mě, ale hned zase uhnula očima. „Jenže šéfová jí zakázala o tom vykládat,

nechce mít potíže. Řekla jí, že jestli během noční chrápala a nechala tady dementy, ať se navzájem mordujou –“

Škubla jsem sebou a Lucka zamžikala. „Promiň, Miládko, já nechtěla, jen... Suchánková je takhle drsná vždycky... prostě Monče pohrozila, že jestli to bude někde vykládat, tak si zavaří sama... no a doktor se s tím nijak nepáral, napsal do úmrtního listu selhání srdce jako skoro vždycky.“

Když to bylo venku, jako by se jí trochu ulevilo. Napila se čaje, který už jí za tu dobu, co mě utěšovala, musel dávno vychladnout, a zvedla ke mně hlavu. „Asi je to stejně blbost, protože, no, sem se přece v noci nikdo nedostane, máme zapnutej alarm, na recepci je ostraha a všechno... a taky... kdo by zabíjel starýho pána s alzheimerem, kterej už stejně... no ne?“

Najednou mě mrzelo, že jsem ji pobízela. Mrzelo mě, že jsem se hned po té informaci nezvedla a neodešla, protože... já věděla kdo.

„Miládko, ježíši, promiň...“

„Ne, není co,“ namítla jsem a rychle si setřela slzy z tváří.

Ta věta vcelku vystihovala tu pustinu, která se mi rozlila v duši. Není co promíjet... protože už není NIC. Pro mě už ne.

Až na ten slib.

RUSALKA

Mohla jsem se rovnou sbalit, zkouškový období už skončilo a měla jsem volno. Jonas měl na gymnáziu prázdniny taky, ale o víkendu odjížděl se studenty na raft do Slovinska.

„Zruším to,“ prohlásil okamžitě. „Pojedu s tebou.“

„Blbost, musím to vyřídit na úřadech, objednat pohřeb, vyklidit pokoj v domově, tyhle věci... když neumíš česky, nebyl bys mi tam k ničemu.“ Což byla pravda, ale ne celá. Jako by mě tátova smrt odstříhla od všeho, co mě tady drželo. Najednou jsem vlála volně v prostoru a všechno mi bylo na obtíž, i Jonas. Zvlášť Jonas.

„No tak promiň, že neumím česky!“ Když jsme spolu před lety začali chodit, kasal se, jak se to naučí. Koupil si učebnici češtiny pro samouky a v pražských hospodách se naučil „jedno ržezaný“

a „svíškovou ze šesty“, čímž skončil. Chápala jsem to. Čeština pro něj byla těžká a já domů skoro nejezdila, takže by ji stejně neměl kde využít.

„Nemusíš se urážet.“ Chodila jsem po bytě a chaoticky snášela věci na jednu hromadu. S Jonaseem jsme hodně cestovali a díky němu jsem se uměla sbalit minimalisticky, přežít jen s tím, co si odnesu na zádech. Teď jsem jela vlakem, takže mě nic neomezovalo, ale najednou jsem se nedokázala rozhodnout, co je pro mě tak důležitý, abych se bez toho neobešla.

Na dvoutýdenním pobytu v Čechách?

Nebo ve zbytku života?

Těším se na tebe.

Jonas stál u stolu a nechápavě sledoval, jak strkám do batohu ohmatanýho Remarqu, podzimní bundu a náhrdelník s kamenem svýho měsíčního znamení ametystem. Věci, který určitě nebudu potřebovat při zařizování otcova pohřbu, který na mě klidně mohly počkat tady v Hamburku, než se vrátím... pokud se vrátím. Neříkal nic. Když jsem už zatahovala šňůrku, zmizel v ložnici a vrátil se s červenou hadrovou opičkou, co mi koupil na Madagaskaru. Mlčky mi ji podal a já ji stejně mlčky vsunula dovnitř.

Podívali jsme se na sebe. Jonas si olízl suchý rty.

„Zavolej mi, kdy bude pohřeb. Přijedu.“

„Nejspíš budeš ještě sjíždět Soču.“

„Kdybych to nebral, nech mi esemesku. Určitě přijedu.“

Stáli jsme blízko u sebe. Chtěla jsem ho obejmout. Chtěla jsem, aby mě objal. Chtěla jsem cítit jeho teplo, jeho vůni, strniště na bradě, který mu rašilo už deset minut po tom, co se oholil, jeho silný tělocvikářský paže a pevný hrudník, jeho náruč. Chtěla jsem ujištění, že nejsem zlá. Že žiju.

Už podruhé během pár hodin jsem si vzpomněla na Daniela.

„Přijedu,“ zopakoval mi Jonas a políbil mě na čelo jako vzdálenou tetičku.

SUDIČKA

„Neruším tě, Tibore?“

„Vůbec ne, paní učitelko... co potřebujete?“

Tibor Horváth, jeden z mých mála žáků do výkladní skříně. Kolik je tady u nás v Čechách romských lékařů? Podle *Zprávy o stavu romské integrace v ČR* jen desítky.

„Promiň, Tibore, jen bych se potřebovala zeptat... Jak se pozná udušení zaviněné jinou osobou?“

Na druhém konci mobilního spojení zavládlo zaražené ticho.

„Na co to potřebujete vědět, paní učitelko?“

To kdybych ti tak mohla říct, Tibore. „Dělám si takovou rešerši... Do detektivky.“

Další ticho obtížené významy. Na příští schůzce absolventů ZŠ Lipůvky budou mít co probírat. Doktor Horváth, toho času ústecký pediatr, se zhluboka nadechl. „No tak poslouchejte, paní učitelko...“

RUSALKA

Měla jsem místenku u okna, abych si mohla zapojit laptop do zásuvky a pracovat. Práce, moje věčná výmluva, moje úniková hra. Vyndala jsem počítač z batohu, pověsila si bundu na háček a usadila se na sedadlo se zašlým modročerveným potahem. Jonas přešel po nástupišti těsně k vlaku. Přitiskla jsem dlaň na sklo a on přiložil na špinavější stranu okna tu svou. Usmáli jsme se na sebe.

Pak se ozvalo ostrý hvízdnutí a rychlík EC 177 Berliner vyrazil ze stanice Hamburg Hauptbahnhof směrem k Praze.

MELUZÍNA

Překlikávala jsem mezi fotkama ze svateb. Do *Čtyř svateb a jednoho pohřbu* ještě jedna chyběla, ale je mi teprve dvacet devět, no ne? Na tý poslední mi to slušelo nejvíc, no jasně, už kvůli ženichovi, a sěgře bych tím taky udělala *velkou radost*... kdybych si myslela, že chodí na můj Instagram, což jsem si nemyslela. Naše ach-já-jsem-tak-nad-všechno-povznesená Klárka, Ph.D.? Ha ha. Jenže na můj poslední svatbě už měl táta diagnózu a na všech fotkách se tvářil,

jako že neví, kde je a proč... což nejspíš taky nevěděl. Na první svatbě byl rozhodně nejvíc ve formě, jenže já tam měla účes, co mi vůbec neslušel – rozpuštěný vlasy odbarvený na platinovou blond a v nich zapíchaný plastový sedmikrásky. Hotová Divá Bára. Takže kompromis: druhá svatba. A můj největší omyl, ale o Radka tady vůbec nejde, tak co?

V úpravách jsem fotku ořízla tak, aby tam byl jen náš dvojportrét. Tátovi jsem rozmazala myrtu v klopě a taky pozadí, aby to nevypadala svatebně. Jasně že se to k oznámení o jeho smrti moc nehodilo, ale žádný jiný společný fotky s tátou jsem neměla. Smutný, ne? Klára je určitě má. Ta si s ním určitě dělala selfíčka, když se uráčila dorazit z Hamburku, tý se nevymlouval jako indián, co se bojí, že mu fotka ukradne duši. Ne že bych u toho byla, ale bylo mi to jasné...

„Pani Elo?“

Odsunula jsem notebook a zvedla hlavu ke dveřím, kde stála moje ukrajinská chůva. Tvářila se vyděšeně jako vždycky, když se na mě odvážíla promluvit, a popotahovala si za prsty, až jí praskaly klouby. Příšernej zlozvyk. Příšerná nána. Nejspíš ji budu zase muset vyměnit.

„Co je, Oksano?“

„Já jsem Světlana, pani Elo.“

To si dělá prdel, ne? Co je mi po tom? To si mám pamatovat, jak se každá jmenuje, když jsou tak neschopný, že se tady střídají po měsíci? Eště že má Rubeš zřejmě bezednou studnici známých úkáček s ne až tak křišťálově čistým povolením k pobytu.

„Co máš za problém, Oksano?“ pronesla jsem pomalu a zřetelně.

„Je tády pani ze sousedů. Přišla vám popršát... kondólceni.“

Tak rychle? No jasně. Tady se vždycky všechno okamžitě rozkecá. Švihla jsem rukou ke schodům, Oksana naštěstí pochopila a vysmahla. Zvedla jsem zrcátko a podívala se na sebe. Oči jsem měla zarudlý a nos červenej, jak jsem teprve před chvílí přestala bulit. Nechtěla jsem, aby mě takhle viděly děti – ještě jsem jim neřekla, že děda umřel –, ale „pani ze sousedů“? Čili některá

z těch snobek z okolních vil, co se na mě od začátku koukají skrz prsty, protože jsem mladá, hezká a prachatá, kdežto ony už jen to poslední?

Jen ať vidí, jak trpím. Snad zase hned vypadne, ať se můžu vrátit k tomu feedu.

BLUDIČKA

„Užs to slyšela?“ zeptala se mě tchyně, když jsme spolu uklízely v jejím psím salonu. („Majda udělala kariéru,“ říkávala ironicky moje matka oftalmoložka, která se nemohla smířit s tím, jak její dcera a chronická školní premiantka dopadla, „dělá čoklům manikúru.“)

„Co jestli jsem slyšela?“ Rozřízla jsem lepicí pásku na krabici se šampony a začala rovnat lahvičky do vitríny.

„Umřel starej Erben.“

Zrovna jsem se shýbala nad krabicí, tak jsem radši ještě zůstala v předklonu, aby to vypadalo, že se mi krev do obličeje nahrnula kvůli tomu.

„Klárin táta?“ zeptala jsem se pak s hranou nenuceností. Najednou jsem ho zase viděla před sebou, pana Erbena s vřelýma očima, který mu vždycky svítily nepotlačitelnou energií, nebo aspoň vždycky předtím, než umřela Klárina maminka. Když jsme byly malé, vypadal trochu jako Belmondo, i s tím rošťáckým úsměvem nakřivo... Myslím, že jsem do něj jako holčička byla tak trochu zamilovaná. Naposledy jsem ho viděla krátce předtím, než ho Klára s Elou daly do ústavu. Přešlapoval před naším salonem a tvářil se, jako by zabloudil, ale když jsem se ho opatrně zeptala, jestli něco nepotřebuje, najednou se mu na rtech zase objevil ten belmondovský úsměv. *Můžu tě tak trošku kompromitovat, Majdí? Mám velkou prosbu, ale musí to zůstat tajemství. Naše malý tajemství. Uděláš to pro mě, ze starý známosti?*

„Kterej jinej?“ opáčila nerudně tchyně, v jejichž očích jsem zase nikdy neviděla nic lepšího než zakyslost. „Nedávej to na tu spodní polici, dej to vejš. Tydle se dobře prodávaj, ať se pro ně nemusím furt vohejbat. Ty moje záda mě jednou zabijou.“

Poslušně jsem začala lahvičky s obrázkem huňatého kokršpaněla a logem Happy Dog stěhovat o poličku výš. Na zátylku jsem cítila tchynin pichlavý pohled.

„A proč ste se vlastně tehďa s Klárou rozhádaly?“

Pokrčila jsem rameny a pokusila se nenuceně zasmát. „To víš. Holky v pubertě.“

(Daniel.)

Když jsem se obrátila, Pavlova matka uhnula očima a opřela mop o ždímací mřížku. Takže to ví. No bodejť. V Krounově se ví vždycky všechno. „A už ste se neusmířily?“

„Ale jo,“ zalhala jsem. „Jenže Klára hned po škole odjela do Německa a potom už...“ Soustředila jsem se zase na přípravy pro šťastný psy a cítila, jak se mi tváře pomalu ochlazují. Bylo to už tolik let, to všechno, že byl nesmysl kvůli tomu ještě teď rudnout.

„Majdo, ty seš takovej dobrák, až to není hezký,“ poučila mě tchyně shovívavě. „Přebat kluka kamarádce je pěkně zákeřný, jestli chceš něco vědět. To by jí žádná nevodpustila, jen ty.“

Vynutila jsem ze sebe další neupřímný úsměv a sehnula se zase nad krabicí.

Kdo říká, že jsem jí to odpustila?

RUSALKA

O skoro deset hodin a dva přestupy později jsem upocená, hladová a vyčerpaná stála v chodbě našeho domu v Krounově. Domu, kde už přes dva roky nikdo nebydlel. Domu, který jsme s Elou nemohly prodat (pořád formálně patřil tátovi) ani pronajmout (na to bychom spolu musely komunikovat). Domu, který byl mrtvý stejně jako moje minulost... a teď už i oba mí rodiče.

Stála jsem v chodbě, kde jsem jako dítě na schodech čekávala na Ježíška a jako puberťačka na to, až zazvoní Daniel. Z těch schodů o silvestru na přelomu tisíciletí (vědecky vzato – protože plebs slavil jako začátek tisíciletí už první leden 2000, ale podle mnicha Dionýse a evropského přijetí nuly teprve v období renesance a touhy nás čerstvě plnoletých, pro který byl jednadvacátý prosinec 2000 první

silvestr, kdy jsme se mohli legálně opít, to nastalo až rok poté) moje máma bůhvíproč spadla a zůstala ležet mrtvá v hale s louží krve pod hlavou. Táta šel tenkrát zapít konec roku se svým nejlepším kamarádem a podnikatelským partákem Jardou Rubešem, já slavila s Danielem a partou v hospodě U rytíře Heřmana a desetiletá Ela, který jsme tehdy říkali Gábinka, spala v pokojíčku o pár metrů dál. Máma skoro nepila, jenže při pitvě jí našli 0,8 promile. Což prý odpovídá tak půl litru vína a o silvestrovský noci to nikoho nepřekvapilo, jen tátu a mě.

Byla doma sama, ale táta popíjel u Rubešů jen o pár kroků dál a měl se vrátit o půlnoci, aby si s mámou dali sekt. Strejda Jarďa, jak jsem mu vždycky říkala, a náš táta si kdysi koupili sousední parcely, takže jsme se mohli navštěvovat brankou v zadním plotě. Máma tehdy k Rubešům nechtěla jít, protože Ela měla angínu, horečky, brala antibiotika po čtyřech hodinách a někdo ji na ně musel budít (a o to divnější nám s tátou připadalo, že by si máma v takové situaci dala víno). Podle policie se dívala v přízemí na televizi (estráda s Petrem Novotným a dalšími baviči sklonku milénia ještě pořád běžela v obýváku, když táta přišel a našel ji tam ležet), šla zkontrolovat dcerku do pokojíčku v patře a na schodech se jí zamotala hlava.

Znělo to naprosto logicky.

A zároveň na tom něco neseďlo.

Co jsem si pamatovala, máma vůbec nikdy nepila sama. Táta často – nalil si whisky k filmu, otevřel pivo k hokeji, odzátkoval víno a posadil se s ním na zahradu pod pergolu. Podle mámina vnímání světa vedlo popíjení o samotě leda k tomu, že člověka za chvíli odvezou na záchytka, a taky kvůli tomu tátu pořád peskovala. Že by si sama rozdělala lahev, když měla hlídat hodiny kvůli Eliným antibiotikům, to bylo hodně nepravděpodobný.

A na stole v obýváku tehdy zůstaly dvě skleničky, ne jedna. Policisti byli přesvědčení, že z tý druhý s ní pil táta, než odešel k sousedům (a zasekl se tam, protože Jarďa Rubeš pořádal večírek, kde se sešla půlka města). Jenom si to prý pak v šoku z máminy smrti nedokázal vybavit.

Táta to popíral, a navíc to byly flétny na sekt. Se zbytkem sektu. Ovšem jediná lahev Bohemia Demi sec, kterou si naši koupili na půlnoční přípitek, zůstala neotevřená v lednici. A taky: moje máma nikdy v životě nedokázala sama otevřít šampus. Bála se, že to bouchne, zničí nábytek, vystřelí jí oko a já nevím co ještě... Kdykoli jsme doma měli bublinky na oslavu, otevíral lahev táta a máma si zděšeně zacpávala uši ve vedlejším pokoji.

Nikdy mi to nepřestalo vrtat hlavou, jenže co byla alternativa? Že během těch dvou nebo tří hodin, kdy byl táta u Rubešových, k nám přišel někdo, s kým si máma dala bublinky, a ten ji pak shodil ze schodů? Doma se nic neztratilo. Máminou smrtí nikdo nic nezískal. A Ela, která spala v pokoji hned nad schody, nic podezřelého neslyšela. Aspoň na všechny otázky (Zvonek? Hlasy? Hádka?) vrtěla hlavou, protože tehdy přestala na čas mluvit.

Z pomýšlení na tu nešťastnou desetiletou holčičku, kterou jsme v tom s tátou nechali plácát, protože jsme oba byli tak ponoření ve vlastním zoufalství, že nám na ni nezbývala energie, mě teď bodlo u srdce. Osamělá Ela, která najednou neměla nikoho, protože táta utekl k pití a já nejdřív k Danielovi a pak do Hamburku. Co jí zrovna já můžu mít za zlý?

Co – kromě Daniela?

MELUZÍNA

„... člověku teprve dojde, na co všechno se chtěl zeptat, a už se nikdy nezeptá...“ Odmlčela jsem se. Na druhý straně se ozval holčičí ječák, který na Dana dorážel, ať se přestane vykecávat, že přivezli pizzu.

Dan si ani nezakryl mikrofon. „Můžeš pro ni dojít, Terezo?“

Jo, Daníkova Tereza. To si pomoh. Musel si hodně zoufat, když jsem ho opustila.

„Ale já mám jen tanga!“

Tak tohle jsem zrovna slyšet nepotřebovala. Ne že bych žárlila – na takovou nánú?! Bílá chudina ze sídliště. Pod mou rozlišovací úroveň. Naklonila jsem se k notebooku a rozklikla si fotky Kapského Města, který jsem měla trvale v záložkách.

Dan se vrátil k mobilu. Hlas mu znal napjatě. „Je mi moc líto, Elo. Vážně. Měl jsem vašeho tátu rád...“

Ha. To jako vážně?

Dan *brečí*?!

Nebo ho tak rozrušilo, co tahle smutná zpráva znamená?

Chtěla jsem bejt mrcha. Jo, proto jsem mu volala, ne že bych potřebovala útěchu od exmanžela číslo tři. Ale najednou mi neplánovaně vyhrkly slzy taky a vzápětí už jsem vzlykala nahlas. Ne nad dědou Dementem, ale nad svým veselým činorodým tátou, kterého jsem si pamatovala z dětství. Nad tátou, co si prozpěvoval „Bože můj, soucit měj, pro tu malou Nelly Grey“, když se procházel autobazarem a poplácával kapoty aut jako farmář zadky koní. *Lord of the Cars*.

„Elo, mám přijet?“ zeptal se Dan soucitně.

Na chvíli, jenom na maličkou chvíli, jsem nás litovala všechny: svého mrtvého tátu, svého bývalého manžela, svou sestru světici, sebe.

Přešlo mě to rychle. Stačilo přejet šipkou na fotku číslo tři, záliv v zapadajícím slunci a v dálce Stolová hora...

„Díky, to seš hodnej... ne... mám tady Oksanu.“ Ve světě videí na YouTube je každá moje chuva moje nejlepší kamarádka. Ruka na kolíbce, bla bla. Chtěla bych vidět, kdo normální by s těma ukníkanýma holkama bez vlastního názoru kamarádil doopravdy, ale na sociálních sítích to vypadá dobře.

„Myslíš Světlanu.“

Do prdele. No jo, Dan si tyhle věci pamatuje.

„Světlanu,“ opakovala jsem se správnou dávkou kajícího (jsem rozrušená, ne? to musí pochopit!). „Ale mám starost o Kláru... přijela z Hamburku, bude tam doma úplně sama... a víš, jak na tátovi visela...“

Polykání naprázdno. Bouchnutí dveří a Terezino stěžování, že se musela oblíknout a jít dolů pro pizzu.

„Chápu. Zařídím to,“ pronesl Dan už téměř bez emocí, jako by si domlouval nějakou pracovní zakázku.

No to si myslím, že to *zařídíš*.

„Děkuju, žes mi to řekla. Zavoláme si zejtra, jo? Zkus se teď trochu prospat, jestli to půjde. Dobrou noc.“

Popřála jsem mu ji taky, s naprosto přesnou představou, jak bude jeho *dobrá noc* vypadat.

RUSALKA

Ve vzduchu byla cítit zatuchlina, prach, léta potlačovaného smutku.

Rozsvítila jsem v hale, v kuchyni, v obývacím. Pomalu jsem prošla celým přízemím. Když se před dvěma lety tátův stav zhoršil a musely jsme ho přestěhovat do Domova svaté Anny, Ela tvrdila, že sem bude občas jezdit, vybere poštu, zkontroluje vodu a „tyhle věci“. Podle stavu domu mi připadalo, že se „tyhle věci“ smrskly na vybraní schránky. Na všem byly nánosy prachu, na podlaze zůstávaly otisky mých podrážek.

Žárovka v lustru v kuchyni praskla, svítila tam jen zářivka nad linkou. Připadalo mi, že v lednici něco smrdí, ale když jsem ji otevřela, byla temná a prázdná. V obývacím zůstalo světlejší místo na televizním stolku, kde stávalo domácí kino, jinak bylo všechno při starém. Krémová linka v kuchyni, kterou táta mámě nechal vyrobit na míru krátce před tou nehodou, měla zašlé zlaté úchyty, ale jinak vypadala pořád dobře.

Na poškrábaném stole, u kterého jsem se tolikrát vzpírala, že *tohle* jíst nebudu, se kupila vybraná pošta. Výpisy ze SIPO, letáky, prosby z charit, informativní dopisy z bank a pojišťoven... Rozhodla jsem se, že si to pročtu až zítra, až na to budu mít sílu.

Z chodby se z batohu, který jsem tam nechala na botníku, ozvalo zvonění mobilu. Podle melodie jsem poznala, že je to Jonas, ale než jsem telefon stačila vylovit z postranní kapsy, nad hlavou se mi rozezněla další mechanická melodie. Domovní zvonek. Když se z táty stal v devadesátých letech pan podnikatel, pořídil si spoustu pitomostí, z nichž si sám dělal srandu. Třeba zvonek, který má šestnáct polyfonních melodií – jinou na Vánoce, na Velikonoce, jinou v létě a jinou v zimě. Teď byl srpen, ale *Rolničky, rolničky* neměl kdo přenastavit.

Zarazila jsem se s rukou na batohu a zadívala se do skleněné výplně vchodových dveří. Za tvrzeným okrovým sklem s ozdobnou černou mřížkou jsem viděla jen nezřetelnou siluetu. Mobil v batohu dál vyhrával *Beautiful Day*.

První písničky z alba U2 *All You Can't Leave Behind*, který vyšlo v říjnu 2000, dva měsíce před tím osudným silvestrem. S Danielem jsme si ho v jeho pokojíčku v bytě na krounovským sídlišti pouštěli pořád dokola.

Nezřetelná silueta... Jenže já neměla pochyb o tom, kdo to je. Otočila jsem klíčem a otevřela dveře.

Mobil na okamžik ztichnul, než spustil znovu. *It's a beautiful day / Sky falls, you feel like / It's a beautiful day / Don't let it get away...*

„Ahoj,“ řekla jsem dřív než on.

Díval se na mě hnědýma očima, který v určitém světle, v určitých chvílích vypadaly karamelově.

„Zvoní ti mobil.“

V tu chvíli to Jonas konečně vzdal.

„Už ne.“

Někde za plotem zaštěkal pes. Ucouvla jsem do haly a Daniel vešel za mnou. Přibouchl dveře. Natáhl se přes moje rameno a stiskl vypínač vedle věšáku. Zůstali jsme stát v přítmí, řaděným jen zářivkou nad kuchyňskou linkou. Možná proto, aby na nás neviděli sousedi.

Možná proto, abychom my dva neviděli na sebe.

MELUZÍNA

FB je pro starý, to je fakt, ale někdy potěší i ten. Můj příspěvek o tátovi dostal dva a půl tisíce lajků a stovky reakcí typu „to je mi tak líto, chudinko, drž se, myslím na tebe“. WTF. Na #theworstday na mém insta profilu si kliklo čtyři sta padesát sedm lidí. Žádná velká sláva. Hashtagy s dětma vždycky nasbíraly tisícovky sledování, než mě kvůli tomu ten kretén Radek dal k soudu.

Když jsem projela sociální sítě, pustila jsem si Netflix. Chvíli jsem bezmyšlenkovitě klikala, protože jsem se nemohla rozhodnout

mezi dvěma reality show: *Glow Up*, kde začínajícím make-up artistům dávají pokaždý jiný zadání na líčení a nejlepší vyhraje kontrakt snů, a *Yummy Mammies* o modelkovských těhulích a jak si stajlujou domovy pro očekávaný přírůstek. Nakonec jsem zůstala u mamin, ale upřímně – *yummy* teda nebyly. Všechny vypadaly až moc uměle a s bubnem se kolíbaly jako slonice.

To já vypadala vždycky nejlíp, když jsem byla těhotná. Říkali to všichni. Dokonce i táta, když jsem čekala Sofii –

Do hajzlu.

Stopla jsem rozkoukanej díl ve třetině.

Zašátrala jsem v zásuvce po nožíku na otevírání dopisů a klikla na ikonku kamery.

RUSALKA

Přítmi bylo i v mém pokoji, kde se o dvě hodiny později zvedl z nepovlečený, trochu navlhlý postele a šátral po zemi po oblečení. Tušila jsem, že ho bude mít obalený chuchvalci prachu. Daniel si posvítil mobilem, zvedl ponožku a vyklepal ji.

Ležela jsem nahá na boku, podpírala si hlavu dlaní a mlčela. Vlastně jsme toho za celou dobu moc nenamluvili.

V přízemí zase pustil můj telefon. *Teach me love / I know I'm not a hopeless case...*

„Ten tvůj?“

Jenom jsem pokrčila rameny, i když správná odpověď byla ano, *ten můj*.

„Co ta tvoje? Která je teď ta šťastná?“

Otočil se ke mně s ponožkou v ruce. Rozeznávala jsem jen tvar jeho hlavy, římský nos, hustý vlasy, který mu padaly do čela. „Myslí si, že jsem šel za Lukym do hospody.“ Druhou polovinu otázky ignoroval.

Vlastně mi to bylo jedno.

Zase se odvrátil, natáhl si ponožku, zvedl džíny. Sledovala jsem, jak se obléká, a teprve když si zavázal tkaničky tenisek, sklouzla jsem z postele a oblékla si tričko.

Šla jsem ho vyprovodit do přízemí. Když jsme vyšli na zápraží, všimla jsem si peříčka z polštáře v Danielových tmavých vlasech. Stoupla jsem si na špičky a uchopila peříčko do dvou prstů. Přidržel mě prudce u sebe, naše rty dělilo jen pár centimetrů, ale místo polibku zamumlal:

„Do prdele, Kláro.“

A byl pryč.

V noci jsem spala mizerně, ale co jinýho může asi čekat člověk před zařizováním pohřbu vlastního táty? Po tom, co právě podvedl (zase) svýho dlouholetýho partnera? Předtím, než se bude muset pokusit o komunikaci se svou léta téměř nekomunikující sestrou?

Když začalo svítat, vstala jsem z postele (pořád nepovlečený, pořád s vůní – nebo pachem – sexu) a šla zkusit do koupelny, jestli teče voda. Tekla, ale jen studená, a připadalo mi, že je tam cítit plyn. Osprchovala jsem se i tak a namydčila se zbytkem pánskýho tekutýho mýdla ze skříňky pod umyvadlem.

Když jsem v batohu, který pořád ležel v hale, hledala nabíječku na mobil, v prachu na zemi jsem zahlídla přeložený papírek. Že by včera vypadl z Danielových džínů? Byla to reklama, taková ta amatérská, podomácku vytištěná z počítače, jakou člověk čas od času nachází ve schránce.

Psí salon Maya

Pardubická 278, Krounov

Střihání psů, koupání psů, psí poradenství

Vše pro krásu a zdraví vašich mazlíčků!

Pod černobílým obrázkem pudla bylo telefonní číslo. Že by si Daniel pořídil psa? Nebo si pořídil partnerku se psem? To bylo pravděpodobnější. Pokaždé, když jsem přijela do Krounova, chodil

s mladšími a mladšími. Nejspíš má teď nějakou, co ještě nebyla na světě, když já odjela do Hamburku. S pudlíkem na růžovém vodítku.

Nějakou sladkou, milou, něžnou holčičku, která je šťastím bez sebe, že shrábla jackpot. Která ho neviděla, jak vynáší matce kbelík se zvratky a starostlivě ji příkrývá kostkovanou dekou. Neviděla ho vztekle mlátit pěstí do zdi, když ve skříni našel další schovanou flašku.

Neviděla temné spodní víry v jeho očích, když stál na našem prahu a v hale ještě doznívaly *Rolničky*.

Zmačkala jsem papír do kuličky a vylovila z báglu čistý oblečení.

NYMFA

Byla jsem vzhůru a zírala do tmy.

Poslouchala jsem zvuky z chodby. Tlumený otočení klíčem v zámku. Zašustění bundy pověšený na háček. Kroky v ponožkách, cvaknutí dveří koupelny, tichounce puštěná voda.

Byla jsem vzhůru, i když vklouznul na rozloženou sedačku vedle mě. Když se omotal dekou, přestože venku byla další tropická noc a v bytě pekelný dusno. Když se ke mně otočil zády a odsunul se co nejdál na kraj.

Když se do horkého vzduchu uvolnil dámský parfém Calvin Klein Eternity.

Byla jsem vzhůru a zírala do tmy. Ležela jsem na zádech a za ušima mě svédily slzy, který mi tekly z koutků očí, ale nezvedla jsem ruku a neotřela si je. Nechtěla jsem, aby věděl, že jsem vzhůru.

RUSALKA

Sestře jsem nakonec napsala esemesku. Bylo to tak zbabělý a nedospělý, že to vůbec neodpovídalo profilu vysokoškolský pedagogky s vlastní kanceláří a dvojí sadou brýlí (jedny na čtení, druhý na dálku – i když v občanském životě jsem se s dvěma dioptriemi obešla i bez nich).

Slunce zůstávalo pořád skrytý za hradbou stromů bažantnice, která začínala kousek za naší zahradou, ale vzduch už proteplily jeho neviditelný paprsky. Vydlážděný koleje od brány ke garáži zarostly vysokou trávou, zakrslý jabloně byly obalený maličkými zelenými plody. V truhlících za okny, kde máma pěstovala muškáty, zůstala jen vyschlá šedivá hlína. Dům vypadal tak zanedbaně, tak nemilovaně. Napadlo mě, že než ho nabídneme k prodeji, budeme ho muset dát trochu do parády, pokud za něj máme dostat slušnou cenu. Ne že bych měla ponětí, kolik dneska stojí nemovitosti v Čechách. Vlastně ani kolik stojí v Německu. Nikdy jsem neměla touhu nějakou vlastnit, připadalo mi to moc svazující.

Došla jsem k plotu a ke schránce, z níž jsem včera vybrala nálož letáků a nevyžádaný pošty. Kupodivu z ní zase trčelo něco bílýho. Další leták? Vytáhla jsem ho a chystala se ho rovnou zahodit do popelnice. Když jsem po něm zběžně přejela pohledem, ruka mi strnula v půli pohybu.

Na papíře byla černobílá, ne moc zřetelná fotografie z počítačový tiskárny.

Pořád ale natolik zřetelná, abych na ní byla k poznání.

Já s Danielem, přede dveřmi našeho domu. Pod tím datum a čas. 00.39.

A ještě níž verzálkami natištěná věta, nebo výkřik, nebo výhrůžka:

CHCÍPNEŠ, KURVO!

Než jsem si stačila vůbec něco pomyslet, něco jinýho než obligátní *Ne, tohle se přece neděje, ne mně, ne ve skutečným životě...*, v kapse mi pípnul mobil s esemeskou od Ely.

Vyzvednu te doma v deset.

/

Když někdy po čtvrt na jedenáct zastavil před brankou medový Renault Captur, Ela musela zatroubit, abych zvedla hlavu z kolen a všimla si jí. Vstala jsem z betonových schůdků přede dveřmi,

kde jsem strávila poslední půlhodinu zíráním na vlastní tenisky, a vydala se k autu.

„Čau,“ pozdravila mě stroze moje sestra. Za volantem SUV vypadala jako reklama automobilky, cílící na ambiciózní mladé ženy. Kaštanové vlasy s prosvětlenými pramínky měla zastřižený kousek pod rameny a vyfoukaný dohladka, v nich nad čelem posazený sluneční brýle. Na sobě měla modro-bílý pruhovaný šaty se zvýšeným pasem a širokou krátkou sukní, k nim bílý legíny s krajkovým okrajem a na krku náhrdelník, který vypadal jako z perel... ale já jsem ta poslední, kdo tyhle věci pozná. Když vystoupila, předvedla mi dlouhý nohy v tmavomodrých balerínkách Tommy Hilfiger. I po třech dětech byla štíhlá, vypadala dokonale, a kdyby si měl někdo tipnout, která ze sester žije v Hamburku a která v satelitu u Krounova, tutově by se netrefil.

„Kláro.“ *Byznys styl* objetí. Polibek vzduchu tři centimetry od mé tváře. Moje malá sestřička. Dětilo nás osm let, možná proto jsme k sobě ani v dětství neměly zvlášť blízký vztah. Po mámině smrti se přetrhalo i to málo, co tam bylo předtím. S tátou jsme se oba babrali ve vlastním zoufalství a chudák Ela se v tom musela plácát sama. Nejdřív přestala mluvit, pak se začala přejídat. Někdy ve třinácti měla už kolem devadesáti kil, jenže v naší dávno nefungující rodině to nikdo neřešil.

V pubertě přišel zlom: nasadila diety, začala běhat. V sedmnácti už byla nádherná. Krounovická *teen femme fatale*. Kluci na ni stáli frontu a první z nich ji zbouchnul, ještě než skončila vošku. Manžel číslo jedna, Aleš, otec Sofinky. Po něm následoval manžel číslo dvě, Radek, otec Mii.

A manžel číslo tři, otec Nicolase.

Daniel.

Žádný z Eliných manželství nemělo dlouhou životnost. To s Danielem skončilo dřív, než jsem se stačila vzpamatovat ze šoku, jak mi to mohli udělat. I když to možná bylo trochu pokrytecký... Krounov má pět tisíc obyvatel, plus mínus. Ela měla jako rozvedená matka dvou dětí omezenou možnost lovit jinde. A Daniel, jak jsem věděla

z facebookových brouzdání, sbíral jen to nejlepší, co se na místním trhu milenek nabízelo. Asi jsem jeho ani ne roční manželství s Elou neměla brát jako zradu a incest, jenže přesně tak mi to připadalo.

Naše nikdy nedefinovaná roztržka se sestrou začala tím, že jsem odmítla jet na její zatím poslední svatbu. Jonas poslal poštou společný dar a napsal anglicky blahopřání, stejně jako po narození Nicolase. Dítěte, jehož fotky jsem si na Facebooku nikdy nedokázala prohlížet bez svíravý bolesti na hrudi.

„Máš se, Kláro?“ zeptala se konverzačním tónem Ela a odtáhla se ode mě i s tím oblakem luxusní kořeněný vůně.

„Dobrý,“ vypravila jsem ze sebe. Ale nebylo to *dobrý*, ani náhodou ne.

Umřel táta.

Táta, který si ke konci vzal do hlavy, že jsem *zlá*.

A Daniel: *Do prdele, Kláro.*

A vzkaz ve schránce. *Chcípneš, kurvo!*

Nedokázala jsem jí oplatit ani klasickým „A co ty?“, a tak jsme obě jen mlčky nastoupily do auta. Když jsem si zapínala pás na sedadle spolujezdce, měla jsem pocit, že mě koncentrovaná vůně Elina parfému zadusí.

„Elo... víš, kolik měl táta peněz? Když prodal Rubešům svou půlku firmy, musel za to dostat dost, ne?“ Zvláštní, že mě nikdy dřív nenapadlo nad tím uvažovat. Nebo se na to táty zeptat, dokud byl ještě při smyslech. Z podnikání vycouval už léta předtím, než se u něj začaly projevovat první známky demence.

Sestra přibrzdila na konci naší ulice před výjezdem na hlavní a podívala se na mě. „Ne. Ale to asi zjistíme brzo u notáře. Proč?“ To poslední zaznělo dost ostře a já se zastyděla. Je to pár hodin, co táta umřel, a mluvím jako hyena, co se stará jen o dědictví.

Jenže mi ležel v hlavě jeho poslední telefonát. Ten, o kterým se mi nechtělo jí vykládat.

„Včera jsem našla ve schránce poslední výpis z jeho účtu,“ prohodila jsem vyhýbavě. „Je tam dvě stě tisíc a něco málo. Asi víc, než mívá běžně důchodce, ale...“

Pokrčila jsem rameny a opřela si hlavu o okýnko. Pak jsem si to rozmyslela a zase ji zvedla. Sestra zírala na silnici před sebou a z rádia hrála neslaná nemastná popová hudba.

„Nejspíš to vložil na nějaký investiční účty nebo tak něco,“ prohodila Ela do kolovrátkového textu, ve kterém se jakási zpěvačka chlubila, že má „boky jako skříň, jako skříň, co naplat“. „Každopádně ze zákona dědíme my dvě. I kdyby napsal závěť, obě jsme neopominutelný dědičky.“ Znělo to, jako by si to někde nastudovala.

Zašilhala jsem doleva na její profil. „A co když chtěl se svýma penězma udělat něco jinýho, než... než je nechat nám?“ *Třeba nechat je jen jedný z nás.*

Ze sestry jsem pod velkými slunečními brýlemi viděla část tváří, bezchybnou pleť natřenou nenápadným odstínem make-upu, rty s korálovou rtěnkou. Rty bez úsměvu. Při čekání u pardubické výpadovky se na mě otočila. V zrcadlových sklech jejích brýlí jsem viděla jen svůj nezřetelný obraz jako na filmovém negativu.

„On ti něco takovýho říkal?“

Vklouzla jsem zpátky do ulity. „Ne. Jen mě to tak napadlo.“

Ela vypadala, že nad tím uvažuje. Nebo možná nad tím, kdy se u její starší sestry začala projevovat tahle hamižnost. Zabubnovala prsty do volantu a pak zavrtěla hlavou. „Takovou závěť by rozcupoval první právník, kterýho si najmeme. Proboha, vždyť táta byl *dementní*.“

/

Sociální pracovnice Domova svaté Anny byla širší než delší. Upřímně jsem doufala, že aspoň Ela vnímá, co nám ta dobrá žena vykládá, protože já se bůhvíproč dokázala soustředit jen na to, jak jí boky přetékaají přes sedák pod područkami kancelářského křesla (*mám boky jako skříň, co naplat*) a stehna v nohavicích džínů se rozlévají do stran. Co jsem za člověka, když den po tátově smrti myslím na tohle?

„Všechny osobní věci klienta jsme podle zákona v okamžiku smrti zaznamenali do soupisu...“

„Cennosti z pokoje zesnulého a ty, které měl klient uložené v trezoru domova, podléhají dědickému řízení...“

„Protože klient zemřel před patnáctým dnem v měsíci, nedoplatek za pobyt a stravu můžete uhradit v hotovosti v pokladně...“

Pak už jsem to nemohla vydržet. Narovnála jsem se na tvrdý dřevěný židli a vyhrkla na ni: „Jak umřel?“

Tlustá sociální pracovnice, která měla na jmenovce Mgr. Helena Sošková, se na mě nechápavě podívala. Pak se podívala na mou sestru. Pak se obě podívaly na mě.

„Zemřel v důsledku potíží souvisejících s jeho chronickou chorobou, podrobnosti najdete v úmrtním listu, paní... slečno... Erbenová.“

Odtáhla jsem si dlaně od obličeje. „Ano, ale jak? Ve spaní? Byl vzhůru? Byl u něj někdo? Jestli ano, můžu s ním mluvit?“

„Myslíte si, že pracovnice na noční směně něco zanedbaly, slečno Erbenová?“

„Ne. Jen chci vědět, jak umíral.“

Baculka i Ela na mě zůstaly zírat. Sociální pracovnice si pak nasadila brýle na nos, zahloubala se do papírů před sebou a sdělila mi překvapivou informaci:

„Zemřel v průběhu noci. Pokojně, slečno Erbenová. A teď, jestli souhlasíte, vás odvedu za vrchní sestrou.“

/

V pohřebním ústavu jsme se poprvý pohádaly.

Pohřební pán, jehož jméno jsem okamžitě zapomněla, ztělesnění zřídka užívaného termínu distingovaný, seděl proti nám s prsty spojenými do špičky. Mířil jimi na nás jako hlavní, zatímco páčil na první poslech neškodný otázky.

Rakev? Květinová výzdoba? Hudba? Parte? Smuteční řečník?

V zásadě já byla ta rozhozovačná, co chtěla elegantnější rakev, živý kytky, víc věnců, parte s profesionální grafickou úpravou, řečníka.

Elin přístup byl pragmatičtější (*mrtvý prd ví*): levnější obřadní rakev, umělý kytky, parte si uděláme v počítači a vytiskneme samy, řečnit bude jedna z nás.

Když už vzduch sršel potlačovanou nevolí, distingovaný pán vlídně nadhodil, že tyhle okamžiky jsou pro nejbližší pozůstalé velice psychicky náročné, a že pokud bychom si chtěly promluvit na chvíli venku v soukromí, on *milerád posečká*. Tak deset minut, čtvrt hodinky... pak už má *želbohu* další klienty.

Vyšly jsme na parkoviště před budovou a Ela si vytáhla z kabelky elektronickou cigaretu. Vztekla si připálila, vyfoukla bledý kouř k obloze a začaly jsme mluvit obě najednou:

„Tobě se to mluví, s německým chlapem, německým platem. Víš, s čím musím vyjít já? Víš, jaký almužně tady říkají mateřská? A moji ex se taky nepředaj, jen se zeptej svýho úžasnýho Daníka...“

„Já si jen myslím, že po tátovi nám zbude dost na to, aby měl slušnej funus. Lidi ho tady měli rádi, určitě jich přijde hodně –“

Na chvíli jsme se obě odmlčely. Ela znovu potáhla z cigarety a zaklonila hlavu k obloze, až se jí sluneční brýle svezly po hladce vyžehlených vlasech níž k zátylku.

„Kláro, prokrista, vzpamatuj se. Já vím, že seš v tom Hamburku sakra dlouho, ale tak blbá snad nebudeš ani ty. Nikdo ho tady neměl rád, všichni mu akorát záviděli prachy. A navíc už byl roky v ústavu. Kolik lidí asi tak přijde na pohřeb *dementního dědka*?“

Když umřela máma, praskalo krematorium ve švech. Dělávala družinářku v krounovský škole a děti ji milovaly, navíc umřela mladá, její *tragický silvestrovský pád* propíraly všechny místní plátky i pár celostátních. Dorazily davy – bývalí svěřenci z družiny, kolegyně ze školy, sousedi, klienti autosalonu, čumilové. Kolik lidí se bude chtít zúčastnit pohřbu *dementního dědka*? Bylo mi to upřímně jedno.

„Víš co, já to zaplatím sama,“ řekla jsem unaveně. Ne za *dementního dědka*. Za tátu, který vždycky tak hezky voněl. Který mě na podzim vodil za ruku po parku plném spadaneho listí a radoval se se mnou, jak to „šušťí“. Který mě učil smát se humoru Šimka a Grossmana a znát zpaměti texty písniček Semaforu. *Potkal potkan*

potkana... Pro Elu tohle nedělal – asi už byl přece jen moc starý, když se narodila, moc unavený, firma se mu rozjela tak, že na nic dalšího neměl čas... A ano, asi jsem na tom finančně líp, i když jen proto, že s mým „německým chlapem“ nemáme děti.

„Jo, to je výborný, tak já teď budu za tu lakomou krávu, co nechce nic platit! Víš co, tak se z něj poser!“ Elina ruka s cigaretou opsala vzteklý půlkruh. „Ty seš prostě furt jeho holčička, Klárino, vid'! No tak si to teda užij. Já ti to kazit nebudu.“

Nevěřicně jsem ji sledovala, jak dlouhými kroky rázuje k autu, jak míří na dvířka dálkovým ovladačem, píp, píp, reflektory se rozsvítily, bouchla dvířka, pneumatiky zaskřípěly na asfaltu, který už začínalo tavit srpnový sluníčko, a renault zmizel za výjezdem z parkoviště.

Miluju tě, Elo.

Vyčerpaně jsem zavrtěla hlavou a vrátila se za panem Distingovaným, abych mu tlumočila společný rozhodnutí, že pro nás se sestrou je jen to nejlepší dost dobré.

/

Našla jsem si na Googlu autobus do Krounova. O prázdninách to bylo jen pár spojů denně a další jel až v sedmáct padesát, asi za šest hodin. Mohla bych jít pěšky, jenže turistický trasy přes les a pole už dávno protála nová přípojka na hradeckou dálnici, a šlapat v tomhle vedru dvanáct kilometrů po silnici se mi nechtělo. Další možnost byl taxík. První dvě aplikace mě informovaly, že v Pardubicích bohužel zatím ne, ale třetí naběhla bez problémů. Na mobilu se mi otevřela mapa s označenou mojí polohou a polohou aut, který si můžu vybrat. Klikla jsem na to nejbližší a na pozadí mapy se otevřelo informační okno:

Doba vyzvednutí: 5 minut

Vozidlo: bílá Škoda Octavia, SPZ...

Řidič: Zdeněk Rubeš

Jaká byla šance, že je to někdo z rodiny našich bývalých sousedů? Jarďa Rubeš byl tátův nejlepší kamarád, spolumajitel

autobazaru. Táta se s ním ale před lety kvůli něčemu rozhádal, prodal mu svůj podíl a skončil s podnikáním. To už jsem byla v Hamburku a domů jezdila jen občas, takže jsem o tom nic moc nevěděla. Ani co se mezi nimi stalo, ani jestli se stačili smířit ještě předtím, než u táty propukla demence. S prstem nad pokynem OBJEDNAT JÍZDU jsem zaváhala. Strejda Rubeš byl tátova variace na „Jacka, co mě vytáhnul z díry po granátu“, ale teď už mu muselo být kolem osmdesáti. Navíc se jmenoval Jaromír, ne Zdeněk. Asi náhoda. Nebo ne?

Odtáhla jsem prst od mobilu, protože najednou mě to začalo zajímat. Existuje ještě „Autosalon Erben“? Jestli ano, jak se jmenuje – Autosalon Rubeš? A kdo teď sedí v recepci, kde kdysi sedávala moje mamka, pohazovala zrzavou hřívou, flirtovala se zákazníky, objednávala kafe do automatu a zkušební jízdy, vyplňovala dokumentaci pro dovoz ojetin ze zahraničí a vždycky si udělala čas, odstrčila papíry na psacím stole a pomohla mi s úkolem...

Zastrčila jsem mobil zase do kabelky a vydala se na zastávku trolejbusu, abych zjistila, jak se dostanu na okraj města k dostihovému závodišti.

NYMFA

Vojta odtáhl ruce od klávesnice a vítězoslavně se na mě podíval. Ty jeho oddané oči ve mně bůhvíproč vždycky probouzely touhu mu ublížit. Aby kňučel, aby se mi svíjel u nohou a žádonil o smilování. Možná proto, že přesně to se mnou dělal Daniel. Ne doslova, ne fyzicky, ale bolelo to stejně.

„Co jako?“

„Seš tam.“

„Kde tam?“

„V jeho mailový schránce.“

Vojta byl vždycky nerd, totálně k nepoužití, ale běhal za mnou už od malička jako pejsek. Bydleli jsme v jednom obecním paneláku na krounovském sídlišti. Místní spodina, protože o kolik níž v potravním řetězci se dá klesnout? Naši tátové spolu dělali

v cementárně v Radochovicích. Naše mámy sedávaly vedle sebe na třídních schůzkách. Ve druhý třídě mi dal první a poslední pusu ve vykotlaným dubu v bažantnici, kam jsme chodívali s družinou. Řekla jsem mu, že se asi posral, ale stejně za mnou nikdy nepřestal dolezat.

Přítáhla jsem si židli k Danovu notebooku. Když nedělal doma, vozil si ho do práce, ale dneska mu narychlo zavolala jeho bejvalka, že musí přijet hlídat kluka, takže ráno jen vypil kafe vestoje u linky, popadnul klíčky od auta a vypadnul. Na otázku, kdy se vrátí, odpověděl vyhýbavě „uvidíme“. Jeho oblíbená odpověď. To si piš, Daničku, že *uvidíme*.

„Na to, že je ajťák, to nemá nijak extra jištěný,“ prohodil Vojta a opřel se vedle mě v předklonu o psací stůl. Zalila mě hutná vůně. Nejspíš na sebe vylil tátovu s.Oliver.

„Můžeš uhnout?“

„Promiň, Terko.“ Uraženě ucouvnul ke snídaňovému pultu, vylez si na barovou stoličku a začal onimrávat jednu z koblih, který mi přines z pekárny v přízemí.

Otevřela jsem doručenou poštu. Byly tam většinou pracovní věci – Dan dělá developera aplikací pro mobilního operátora, většinou doma, a zřejmě používá na všechno jeden mail, takže jsem chvíli rolovala mezi jmény kolegů, haldou faktur, informacema o vyřízení objednávek. Nic. Nejspíš asi nic nenajdu, soukromý věci si vyřizuje přes WhatsApp nebo Messenger z mobilu, a ten nosí pořád u sebe.

„Je tam něco?“ zahuhlal za mnou Vojta s plnou pusou. A s nadějí. Nejspíš doufal, že kdybych něco našla, měl by šanci – přinejmenším nastavit mi rameno na vybrečení. Ten kluk je fakt idiot. Sice matfyzák, ale idiot.

Pohodila jsem neurčitě hlavou a rozklikla složku s odeslanou poštou.

A bingo.

Nejnovější zpráva byla z dnešního rána. Pro Danova nejlepšího kamaráda Lukáše. Bez předmětu, bez oslovení. *Psal jsem ti*